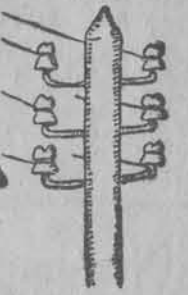

GŁOS POLSKI

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

PRENUMERATA:

Miesięcznie Mk. 5.50. Kwartałnie Mk. 16.50. Za odroczenie dopłaca się 50 fen. miesięcznie.
 Prenumerata przez pocztę miesięcznie Mk. 6.50. Kwartałnie 19.50.
Cena numeru pojedynczego 2 fen.

Redakcja i Administracja w Łodzi:
 Piotrkowska 106. Telefon 199.
Telefon w Warszawie 609.

OGŁOSZENIA:

Zwyczajne: 75 fen. za wiersz petitowy jednoszpaltowy (na stronie sześć szpalt).
 Drobne: 12 fen. za wyraz, najmniej 1.20 Mk.
 Nadesłane: przed tekstem 2.50 Mk., w tekście 8 Mk., po tekście 1.80 fen. za wiersz petitowy (str. 4 szp.)
 Nekrologi: 1.25 Mk. za wiersz petitowy (str. 4 szp.)

Jutro w sali Koncertowej ostatni występ słynnego okultysty

KORDJANA.

(Szczegóły w afiszach). 5267

Komunikat naczelnego sztabu generalnego.
Z dnia 4 maja.
Front galicyjski.
 Zwykła działalność bojowa na całym froncie. Przy odparciu ostatniego ataku nieprzyjacielskiego na odcinku wschodnim Lwowa odznaczyła się drużyna lotnicza pod dowództwem kapitana pilota Bastyra. Lotnicy snijając się ze swymi aparatami do 200 metrów, zmusili nieprzyjaciela do porzucenia zajętych pozycji.
Front wołyński.
 W uporczywej walce pod Bełżem wyparto nieprzyjaciela z Ostroburza i Domaszewa, biorąc jeńców, 1 karabin maszynowy oraz dużo amunicji.
Front litewsko-białoruski.
 Jeden z naszych oddziałów uderzył na wschód od Berezyny Niemieńskiej na kompanię nieprzyjacielską, otoczył ją z 2 stron i spędził w błota, biorąc przytem jeńców, 2 karabiny maszynowe i znaczną ilość materiału wojennego.
 W zast. szefa sztabu generalnego
Haller pułk.

Przed wręczeniem traktatu pokojowego.
 Wiedeń, 4 maja.
 (P. A. T.)

„Nene Fr. Pr.“ donosi z Wersalu, że wręczenie traktatu pokojowego delegatom niemieckim zostało znów odroczone. Dzienniki paryskie wymieniają środę jako najwcześniejszy termin wręczenia traktatu. Hrabia Brockdorf-Rantzau ma złożyć przeciwko temu protest i wskazać na to, że do delegacji niemieckiej należą czynni ministrowie, którzy nie mogą tak długo pozostawać poza granicami swojej ojczyzny.
 Według pism paryskich rada 8-ch ustaliła wczoraj granice niemieckie. — Niemcy muszą zobowiązać się nie rozszerzać się poza te granice, a także zawarcie traktatu z Rosją przez Niemcy ma być niemożliwione. Niemcy mają ogłosić swoje desinteressement w sprawie przyszłych traktatów koalicji i ich sprzymierzeńców. W ten sposób ma być umożliwione przyłączenie się Austrii do Niemiec.

Ostateczne ustępstwo prez. Wilsona dla Włochów.
 Wiedeń, 4 maja.

Wedle wiadomości, jaka tutaj nadeszła z Paryża, prez. Wilson skierował do rządu włoskiego w Rzymie osobistą propozycję w sprawie ustalenia sfery wpływów i posiadania na Adryatyku, która to propozycja ma charakter ostatecznego ustępstwa z jego strony.
 Prez. Wilson oświadcza mianowicie swą gotowość poddania konwencji londyńskiej z 1915 r. pewnej rewizji, atoli tylko odnośnie do północnej granicy Włoch tj. godzi się na ewentualne przyłączenie do Włoch dalszego za sporny uznanego obszaru w południowym Tyrolu. Natomiast odnośnie do postanowień konwencji londyńskiej na wschodnim wybrzeżu Adryatyku prez. Wilson nie dopuszcza możliwości zmiany jakiegokolwiek. Oznacza to, iż prez. Wilson, Ręką bezwarunkowo

Generał Haller we Lwowie i na froncie Ukraińskim.

Przyjęcie we Lwowie.
 Przyjazd gen. Hallera stał się we Lwowie dniem żywiołowej manifestacji narodowej. Nieprzebrane tłumy, mimo ciągłego deszczu, zalały obszerny plac przed dworcem i najbliższe ulice, aby powitać wodza.
 Na peronie zajęła miejsce kompanja honorowa pułku wielkopolsk. ze sztandarami i muzyką, oddział och. Legji kobiet, muzyka kolejowa, gen. Jędrzejewski i bryg. Mączyński z adjutantami, oficerowie, Rada miasta, przedstawiciele stow. kultur. i społecznych, członkowie misji koalicyjnej bawiącej we Lwowie i wreszcie długi szereg rannych żołnierzy. Około godz. 6 wieczór zjechał pociąg. Muzyka odegrała „Jeszcze Polska“. Z pociągu wysiadł gen. Haller ze sztabem.
 Nastąpiły powitania z wojskiem i przegląd kompanji honorowej. Gen. Haller wśród niemiłkających okrzyków zatrzymał się dłużej przy grupie rannych żołnierzy do każdego z nich przemówił parę słów, dłoń każdego uściśnął serdecznie, a później odbywszy przegląd oddziału honorowego O. L. K., w krótkich żołnierskich słowach podniósł zasługi walczących o gród „orlic“ — poczem skierował swe kroki ku wyjściu.

przynaje połud. słowianow w myśl istniejącej umowy, prawa historycznego i konieczności gospodarczych.
 Odpowiedź Włoch oczekiwana jest w Paryżu w najbliższych godzinach.

Pokój będzie także bez Włoch podpisany.
 Wiedeń, 4 maja.

Tutejszy „Abend“ donosi z Paryża, że w tonie konferencji pokojowej nastrojów stał się ponownie dusznym, gdyż za przykładem Włoch także t. zw. małe narody okazały pewną oporność w przyjmowaniu częściowo niekorzystnych dla nich postanowień traktatu pokojowego.
 Czy objawy te brać należy ściśle pod uwagę, w chwili obecnej trudno to orzec. — Z kół dobrze poinformowanych pochodzi natomiast oświadczenie, iż w danym razie pokój będzie zawarty tylko przez Amerykę, Anglię i Francję, co nie zmieni jego stanowczego charakteru. Z faktem tym liczą się Niemcy i jak podaje to samo źródło zdolawszy nieoficjalnie wejść w kontakt z konferencją pokojową wypowiedzieli się już w tym kierunku, że istniejące różnice między koalicją a Niemcami będą usunięte, jakkolwiek może z powodu tego koniecznym będzie pewne odroczenie samego aktu podpisania pokoju.

Bolszewickie Węgry proszą rozpaczliwie o pokój.
 Paryż, 3 maja.

Radio warsz. Rząd Budapeszteński donosi o postępiech wojsk serbskich i rumuńskich oraz o opuszczeniu przez armję węgierską obszaru nad Ciszą na północ od Tisza-Fürod. Dalej donosi rząd węgierski o postępiech Czechów w kierunku na Czap, oraz o zajęciu przez Czechów całego szeregu miejscowości.
 Postępy armji rumuńskiej uniemożliwiają połączenie się wojsk sowieckich węgierskich z rosyjskimi wojskami bolszewickimi. Położenie rządu komunistycznego w Budapeszcie, który jest w zupełności odosobniony jest rozpaczliwe.
 Wskutek tego komisarz ludowy dla spraw zagranicznych Bela Kun wysłał do rządu Jugosławji, czesko-słowackiego i rumuńskiego notę, w której oświadcza, iż węgierski rząd komunistyczny uznaje bez zastrzeżeń wszystkie ich rewindykacje terytorjalne i narodowe, prosi przeto

Po przemówieniach w imieniu komitetu obr. narod. d-ra Łozińskiego przemówił gen. Haller. Po złożeniu czei zasłudze „orląt, orlic i orłów“, zaznaczył, że pierwszym gniazdem wojsk polskich, przybyłych z Francji do ojczyzny, będzie Lwów, „skąd ruszą one na wschód, by przywrócić Polsce granice, jakie jej się należą“.
 Po dokonaniu przeglądu wojsk zgromadzonych przed dworcem, dostojny gość wśród niemiłkających, entuzjastycznych okrzyków udał się w towarzystwie sztabu do przygotowanego mieszkania w hotelu George'a.

Gen. Haller na froncie lwowskim.

We czwartek po południu g. Haller bawił na froncie lwowskim w towarzystwie gen. Jędrzejowicza. Wieczorem zwiedził pierwszą linię naszego frontu właśnie w chwili, gdy ta była silnie ostrzeliwana przez Ukraińców. Generał miał sposobność przekonać się naocznie o barbarzyńskim zniszczeniu przez Ukraińców Dublan. Cała akademja rolnicza w Dublanach leży w gruzach.
 Gen. Hallerowi przy zwiedzaniu frontu towarzyszył szef sztabu gen. Averna i adjutant Orłowski.

o natychmiastowe wstrzymanie kroków nieprzyjacielskich i o niewzmieszanie się do spraw węgierskich oraz pozwolenia na przewóz towarów do Węgier i o zawarcie z rządem węgierskim umów gospodarczych.

Lyon, 4 maja.
 (P. A. T.)

Radio krak. Według wiadomości rumuni i czesi maszerują na Budapeszt. Kilku komisarzy i przywódców bolszewickich przybyło do Wiednia. Przybycie to ma wszelkie cechy ucieczki.

O długi Austro-Węgier.
 Praga, 4 maja.
 (P. A. T.)

„Pravo lidu“ zamieszcza artykuł socjalisty Nemeca, który wyraża przekonanie, iż dzisiaj już pewnym jest, że koalicja będzie wymagała od państw powstałych na obszarach dawnej monarchji austro-węgierskiej przejęcia zobowiązania zapłacenia długów wojennych Austro-Węgier. Narazie zażądała już koalicja, ażeby republika czesko-słowacka objęła część długu przedwojennego monarchji według klucza ludności, a więc 25 proc. Nemece uważa, że jeżeli koalicja zechce zastosować taki klucz do innych ludów monarchji, nie nenczasz położenie finansowe Czech stanie się rozpaczliwe.

Dokument zbrodniczej polityki austriackiej.
 Londyn, 4 maja.

Korespondent paryski „Timesów“ jest w posiadaniu dokumentu, który stanowi dowód, że Austrija nie mogła się nawet ludzi, jakoby Serbja ponosiła jakąś winę w sprawie zamachu w Serajewie. — Dokumentem tym jest depesza niekierowanego Weisnera, którego rząd austro-węgierski wysłał do Serajewa w celu stwierdzenia, kto winien jest zamachu. Depesza ta opiewa:
 „Serajewo, 13 lipca 1914, godz. 1 m. 10 wiecz. — Przypuszczenie, że rząd serbski wiedział o spisku, albo też że brał udział w przygotowaniach i w dostarczeniu broni do popełnienia zamachu nie jest niczem udowodnione i nie można tego nawet podejrzewać. Owszem, istnieją liczne dane, pozwalające uważać takie przypuszczenie za wyssane z palca.“

W sprawie zajść w Pińsku.
 Warszawa, 4 maja.

Dziś powróciła tu z Pińska sejmowa komisja śledcza w sprawie zajść z dnia 5 kwietnia. Dochodzenia trwały przez 10 dni. Protokół z śledztwa liczy 300 stron. W toku śledztwa dokonano ekshumacji zwłok, ażeby się przekonać, czy liczba 37 zabitych jest jak twierdzą miejscowi żydzi prawdziwą, czy też liczba podana przez prasę polską, 34 jest fałszywą. Ekshumacja stwierdziła liczbę 34.
 Dalsze szczegóły zostaną ogłoszone po spisaniu referatu. Przewodniczącym komisji śledczej był poseł Wróblewski, zastępcą jego poseł Kowalczyk, a sekretarzem poseł Prylucy.

Strajki rolne w okolicach Płocka.
 Płock, 4 maja.
 (P. A. T.)

„Kurjer Płocki“ pisze:
 W okolicy Płocka bezpośrednio po obchodzie 1 maja wybuchł strajk we wszystkich okolicznych folwarkach na tle żądań ekonomicznych. Strajk ma trwać dopóty, dopóki właściciele nie zgodzą się na postawione przez delegatów warunki. Tymczasem całe obszary są nieobsiane, w niektórych miejscowościach zboże pozostaje niezabronowane. Zdarzały się utarczki pomiędzy pracującymi a strajkującymi.

Krwawe starcia majowe.
 Paryż, 4 maja.
 (P. A. T.)

Havas. Według dochodzeń przeprowadzonych przez prefekturę policji liczba agentów policyjnych rannych w czasie starcia w dniu 1 maja wynosi 428, z tych 12 rannych. Parlamentarny klub socjalistyczny odbył dziś rano posiedzenie, na którym uchwalil protest przeciwko zachowaniu się policji i postanowił wnieść w tej sprawie interpelację.

Madryt, 4 maja.
 Havas. Podczas manifestacji w dniu 1. maja w Madrycie przyszło do poważnych starć. Według doniesień byli w tych starciach ranni.

Madryt, 4 maja.
 Havas. Wskutek drożyzny artykułów żywności przyszło do manifestacji ludowej. Tłum rabował magazyny żywnościowe zandarmerja zaatakowała tłum, który odpowiadał strzałami rewolwerowymi. Niepokoje przeciągnęły się przez część nocy. Przyszło do szeregu krwawych starć. Jest 70 osób zabitych, wiele rannych, z tych 16 ciężko.

Mobilizacja proletariatu węgierskiego.
 Wiedeń, 4 maja.
 (P. A. T.)

W. B. K. donosi z Budapesztu: Węgierskie biuro koresp. donosi, że rewolucyjny rząd rad wydał rozkaz mobilizacyjny wedle którego każdy proletariusz wojskowo wykształcony ma natychmiast zgłosić się do służby rządowej. Z dniem dzisiejszym Budapeszt ogłoszono za obszar operacyjny.

Powstanie w Albanji.
 Wiedeń, 4 maja.
 (P. A. T.)

B. B. K. donosi z Genewy, że w Albanji miało wybuchnąć powstanie pod przewodnictwem Essia Paszy z powodu imperjalistycznych żądań włoskich.

Dziś, d. 5 maja 1919 r.

Asygnowy Polskiej Pożyczki Państwowej

nabywać można (po potrąceniu procentu)

100 marek, koron, rubli za 97,56	
500	487,78
1.000	975,56
5.000	4877,78
10.000	9755,56

Wiadomości bieżące.

Z Rady miejskiej.

Najbliższe posiedzenie Rady miejskiej odbędzie się jutro, dnia 6 maja r. b., o g. pp. w sali posiedzeń Rady miejskiej przy ul. Średniej № 14. Porządek dzienny obejmuje: 1) komunikaty, 2) obrady nad odpowiedzią magistratu na interpelacje w sprawie nadużyć w Komitecie rozdania chleba i mąki, 3) wnioski, 4) wybory.

Z magistratu.

Magistrat postanowił poświęcić poniedziałkowe i piątkowe posiedzenia swoje bieżącym sprawom ogólnym, środowe zaś wyłącznie sprawom budżetowym.

Z magistratu.

Magistrat postanowił utworzyć komisję kulturalno-oświatową przy wydziale szkolnictwa. Wydział zajmie się opracowaniem odpowiedniego projektu.

Wspomnienie pośmiertne.

Wczoraj rozstał się z tym światem najstarszy wiekiem i latami pracy notariusz łódzki, ś.p. Józef Władysław Grabowski. Urodzony w Ostrowie w ziemi Łęczyńskiej, kształcił się w b. szkole Głównej, w której kolegował z Sienkiewiczem, Kotarbińskim, Prusem. Po ukończeniu studjów ś.p. J. W. Grabowski wstąpił do sądownictwa warszawskiego, jako sędzia śledczy. Wskutek reformy sądownictwa przeniesiony został do Piotrkowa na stanowisko sędziego śledczego, i tu po pewnym czasie przeszedł do notariatu. Przeniesiony do Łodzi na stanowisko notariusza, przepracował na tej placówce przeszło lat 30. Charakteru niezwykle prawego, wysoce wyszczalony, cieszył się zmarły wielkim szacunkiem wśród szerokiego ogółu.

Długość dnia roboczego na plantacjach miejskich.

Tutejsze władze po wyjaśnieniach, otrzymanych od ministerstwa rolnictwa, ustanowiły długość dnia roboczego na plantacjach miejskich w sezonie letnim na 10 godzin.

Wstrzymanie zapomóg wypłaty rezerwistkom.

Ministerstwo spraw wewnętrznych poleciło wstrzymać wypłatę zapomóg rezerwistkom. Nadal będą one wypłacane tylko tym rezerwistkom, których mężowie zginęli na wojnie.

Niedoszły wiec.

Z powodu nieprzybycia z okolic Łodzi dostatecznej ilości członków P.S.L., do czego głównie przyczyniła się nieznośna pogoda wczorajsza, zapowiadany wiec chłopów nie doszedł do skutku i został odłożony do dnia 9 czerwca.

Natomiast odbyła się w gronie kilkudziesięciu osób konferencja, na której poseł do Sejmu i okręgu łódzkiego, Błażej Stolarzki, zdał sprawozdanie z Sejmu, a mianowicie z jego składu, ugrupowań, dotychczasowych prac, stanu obecnego sprawy rolnej. Następnie objaśnił zebranych, iż z powodu uroczystości 3 maja w Poznaniu, która odbywa się tam po raz pierwszy, postowie

Kolekcję francuskich i angielskich materiałów wełnianych

można obejrzeć codziennie od godz. 3 do 5 po poł., u J. Li-bracha, Średnia 88.

Dr. S. Kantor

Specjalista chorób wenerycznych, skórnych i dróg moczopłciowych (niemiec płciowa). Leczenie promieniami Röntgena i światłem.

Piotrkowska № 144,

róg Ewangelickiej.

Godziny przyjęcia: 9 — 2 rano

6—8 po poł. Dla panów od 5—6 p.p.

575—30

Ważne dla Pań Modystek!

Polecam najnowsze modele kwiatów, piór fantazyjnych

oraz inne dodatki do kapeluszy. Świeżo otworzony sklep

„Luba“ (Główna) Piotrkowska Nr. 25 (w pawlurzu).

Józef Władysław Grabowski

Rejent miasta Łodzi,

opatrzone Sakramentami zasnął w Bogu d. 4 maja r. b. przeżywszy lat 67.

Najbliższe żałobne za duszę zmarłego odbędzie się w kościele Świętego Krzyża w Łodzi we wtorek, dn. 6 maja o godz. 10 rano. Wyprowadzenie zwłok z tegoż kościoła do grobu rodzinnego na Stary Cmentarz katolicki nastąpi tegoż dnia o godz. 5 po południu.

O smutnych tych obrzędach zawiadamia krewnych, przyjaciół i życzliwych pogrążone w głębokim żalu

żona i córka.

5340

mający przybyć do Łodzi na wiec, udali się do Poznania.

Odczyt Wiktora Biegańskiego.

W środę, dnia 7 b. m., w Sali Koncertowej odbędzie się odczyt Wiktora Biegańskiego, który wygłosi prelekcję p. t. „Z kulis ekranu“. — Zeany artysta dramatyczny i kinematograficzny rozłoży przed słuchaczami obraz tworzenia filmu, tajemnicę fabrykacji najbardziej sensacyjnych obrazów, odsłoni kulisy sceny kinematograficznej, mówić będzie o wpływie kina na różne dziedziny życia, oraz o przyszłości sztuki kinematograficznej.

Ciekawy odczyt ten wzbudził, ze względu na popularność w Łodzi osobę prelegenta, oraz ze względu na sam temat duże zaciekawienie. Bilety są do nabycia w cukierni W-go Gostomskiego, dawniej Roszkowskiego.

Tragiczna przejażdżka po Wiśle.

Trzy osoby utonęły.

Piękna słoneczna pogoda zachęciła w dniu 3 maja liczne grono miłośników sportu wioślarskiego do urzędzenia przejażdżki po Wiśle w Warszawie.

Wśród jeżdzących po łasze wiśla

Dwa zagadkowe morderstwa.

Zamordowanie komendanta milicji ludowej w Łodzi.

Przed trzema tygodniami komendant milicji ludowej okręgu łódzkiego Władysław Kusy-Konopczyński został wydelegowany przez ministerstwo spraw wewnętrznych na czele oddziału milicji ludowej do Ostrowca ziemi Radomskiej do pełnienia w pow. Opatowskim straży bezpieczeństwa. Ostatnimi czasami bowiem w okolicach tych zdarzały się częste rozruchy na tle ekonomicznym i zatargi pomiędzy ludnością a władzą. Dzięki swej wyjątkowej energii i stanowczości, komendant Konopczyński zdołał w krótkim czasie opanować całkowicie sytuację i zaprowadzić ład i porządek w powiecie, zyskując sobie jednocześnie zaufanie ze strony ludności. Tymczasem wczoraj wieczorem nadeszła do Łodzi wiadomość, że komendant Kusy-Konopczyński padł ofiarą skrytobójczej ręki zbrodniarza.

Szczegóły o okolicznościach, w jakich mord ten został dokonany, oraz o powodach jego są dotychczas nieznanne. Przypuszczalnie wszakże komendant Konopczyński padł z ręki komunistów, przeciwko którym zarządzenia jego w Ostrowcu

w pierwszym rzędzie były skierowane. Zamordowany komendant był z przekonania szczerym demokratą i gorącym przyjacielem ludu.

Tajemnicza zbrodnia w Tulikowie.

Do Płocka doszła wiadomość, że w majątku Tulikowie za Dobrzykiem nad Wisłą zamordowany został w nocy z 2-go na 3 maja właściciel majątku Gościński, brat Jerzego Gościńskiego, znanego działacza i publicysty.

Morderstwa tego nie dokonano prawdopodobnie w celach rabunkowych. Jak śledztwo pierwiastkowe wykazało, zamordowany bronił się wobec napastników, kładąc jednego z nich trupem.

Po zabójstwie sprawcy mieli podobno rozkazać nocnemu stróżowi, by wrzucił zwłoki zamordowanego Gościńskiego i jednego z napastników do Wisły. Stróż odmówił wypełnienia rozkazu, za co został przez morderców również zabity. Na ciele Gościńskiego znaleziono pięć ran od kul rewolwerowych.

Władze sądownicze wszczęły energiczne dochodzenie, w celu wykrycia sprawców mordu.

mlodzieży kąpieli. W tym celu wprost ulicy Sprzeżnej na Pradze spowodowali zderzenie łodzi.

Skutek był fatalny. W jednej chwili obie łodzie przewróciły się; owi mężczyźni, umiając pływać, wydostali się z wody i szybko uciekli. Natomiast młodzież, nie umiając pływać, zaczęła wzywać pomocy. Nadbiegli rybacy i przy pomocy bosaków rozpoczęli akcję ratowniczą. Dzięki energii rybaków: Jana Winiarka i Glińskiego, zdołano uratować jedną z uczestniczek przejażdżki, 17-letnią Ludmiłę Jaroszyńską. Zebrani na brzegu strażacy, którzy również nadbiegli na ratunek, zdołali doprowadzić Jaroszyńską do przytomności, a Pogotowie odwiozło ją następnie do szpitala Przemienienia Pańskiego na Pradze.

W toku dalszej akcji ratowniczej rybacy zdołali wydobyć z wody już zwłoki 16-letniej Janiny Neumanówny, oraz 17-letniego Antoniego Dziarkowskiego.

Czwarty uczestnik przejażdżki, nie wiadomogo na razie nazwiska, również utonął. Zwłok jego nie znaleziono.

Sprawców tragicznego wypadku na razie nie wykryto.

Sala Koncertowa.

Środa, 7 maja r. b.

Wiktor Biegański

wygłosi odczyt na temat

Z za kulis ekranu.

Bilety w cukierni Roszkowskiego od 11 do 2 i od 5 do 7. 5208

Redaktor i wydawca: Marcell Sachs